

DECIZIE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Ion Druță
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” și s-a casat hotărârea din data de 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
constată:

La 29 mai 2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” (în continuare SRL „Trans Ager”) a depus cerere de chemare în judecată (ulterior concretizată) împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni (în continuare SAR „Moldcargo” SA) cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 14 742 dolari SUA, dobânzii de întârziere în sumă de 4 513 dolari SUA, penalității în sumă de 2 653 dolari SUA, taxei de stat în sumă de 6 118, 40 lei și a cheltuielilor pentru servicii de asistență juridică în sumă de 10 500 lei. (f.d.8-9, 105, vol.I)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 11 noiembrie 2013 între SRL „Trans Ager” și SAR „Moldcargo” SA a fost încheiat contractul de răspundere civilă a transportatorilor auto, fiind eliberată polița de asigurare facultativă CMR cu privire la asigurarea mărfurilor transportate seria xxxxx nr. xxxxx, valabilă în perioada 11 noiembrie 2013 -10 noiembrie 2014.

La 23 noiembrie 2013 între SRL „Trans Ager” și SRL „Exardiv-Com” a fost încheiat contractul nr. 1158, prin care s-a acceptat comanda pentru transportarea mărfii

ce constă din struguri, 18 500 kg, din Republica Moldova în Federația Rusă, prețul transportării mărfii fiind de 1 300 euro. Marfa urma să fie transportată cu autocamionul MAN cu n/î xxxxx și semiremorca Lamberet n/î xxxxx.

SRL „Trans Ager” a menționat că la 29 noiembrie 2013 marfa a ajuns la destinație în Federația Rusă, unde s-a depistat faptul că strugurii transportați s-au alterat.

Prin actul de expertiză întocmit în or. St.Peterbug, Federația Rusă s-a stabilit că marfa din 18 500 kg de struguri transportată de către SRL „Trans Ager” a fost distrusă în mărime de 69,975%.

Reclamanta a indicat că SRL „Exardiv-Com” la data de 20 decembrie 2013 a solicitat restituirea valorii mărfii alterate în sumă de 14 742 dolari SUA.

Societatea reclamantă la 10 ianuarie 2014 a expediat în adresa SAR „Moldcargo” SA o somație, prin care a solicitat executarea benevolă a contractului de asigurare și anume achitarea despăgubirii de asigurare cauzate prin alterarea mărfii transportate.

La 12 mai 2014 SAR „Moldcargo” SA a informat-o că compania de asigurări nu are teme juridic pentru achitarea despăgubirii de asigurare cauzate mărfii, care a fost alterată în timp ce era transportată, în rezultatul utilizării instalațiilor frigorifice a căror tehnică nu corespunde cerințelor stabilite. SAR „Moldcargo” SA a mai invocat că din conținutul expertizei efectuate anterior s-a constatat că marfa a fost congelată în urma folosirii incorecte a instalațiilor frigorifice „Thermo King” de model „SMX-II SR” și anume din cauza că nu au fost instalate mâneci pentru circulația aerului.

SRL „Trans Ager” apreciază răspunsul primit ca fiind lipsit de teme juridic, ori conform actului întocmit de compania „Termo Star” din 29 noiembrie 2013, instalația frigorifică „Thermo King” de model „SMX-II SR”, care a fost instalată la semiremorca Lamberet n/î xxxxx, este funcțională în toate pozițiile, iar marfa s-a congelat din motivul perturbării circulației fluxului de aer, fiind doar recomandată instalarea unei casete de direcție.

SRL „Trans Ager” a menționat că la momentul asigurării mărfii SAR „Moldcargo” SA nu a avut careva obiecții față de instalația frigorifică și nici nu a recomandat instalarea cărorva mâneci de aer.

Prin hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Trans Ager”. (f.d.202, 207-218, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 29 ianuarie 2019 a admis cererea de apel declarată de către SRL „Trans Ager”, a casat hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a emis o nouă hotărâre, prin care a încasat de la SAR „Moldcargo” SA în beneficiul SRL „Trans Ager” suma de 17 754 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 4 513 dolari SUA, penalitatea în sumă de 2 653 dolari SUA echivalentul în MDL conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei și taxa de stat în sumă de 14 296 lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și cererii de apel. (f.d.22, 23-39, vol.II)

La 13 mai 2019 SAR „Moldcargo” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond, prin care s-a respins

integral cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Trans Ager”. (f.d.44-53, vol.II)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că instanța de apel a interpretat în mod greșit legea și în acest sens a aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a condus la soluționarea greșită a cauzei. Instanța de apel eronat a stabilit faptul că neonorarea de către SRL „Trans Ager” a obligațiilor contractuale și anume neînștiințarea în termen a companiei de asigurări despre apariția cazului asigurat nu poate fi reținut drept temei de refuz în achitarea despăgubirii de asigurare.

Mai mult ca atât, instanța incorect a tălmăcit și concluziile indicate în actul emis de către „Termo Star” la data de 29 noiembrie 2013 și în raportul de expertiză judiciară efectuat de CNEJ la data de 25 mai 2017, care au constatat că în remorca, cu care a fost transportată de către SRL „Trans Ager” marfa în Federația Rusă, a fost încălcat regimul de distribuire a fluxului de aer, prin neinstalarea difuzorului de direcționare a fluxului de aer din vaporizator spre mânici. Astfel, s-a constatat că la instalarea frigorificului din remorca care a transportat strugurii acest difuzor lipsește, motiv pentru care o parte din marfă a înghețat.

La 20 iunie 2019 SRL „Trans Ager” a depus referință, solicitând ca recursul declarat de către SAR „Moldcargo” SA să fie considerat inadmisibil.(f.d.59-62, vol.II)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 ianuarie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 01 martie 2019, expediată în adresa părților prin intermediul serviciului poștal la data de 28 februarie 2019, recepționată de către recurentă la data de 18 martie 2019. Astfel, recursul declarat de către SAR „Moldcargo” SA la 13 mai 2019, este depus în termen.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 26 iunie 2019 a considerat recursul admisibil.

Articolul 441 al Codului de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442, alin. (1) al Codului de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1), lit. f) al Codului de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Analizând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către SAR „Moldcargo” SA întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce preced.

Prin prisma prevederilor art. 118, alin. (3) al Codului de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale

altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130, alin. (1-3) al Codului de procedură civilă statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că SRL „Trans Ager” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere, prin care a solicitat încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus - menționate.

Analizând argumentele recursului în raport cu lucrările dosarului și hotărârile adoptate de instanțele ierarhic inferioare, instanța de recurs a constatat că instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit circumstanțele raportului juridic litigios și anume că la 11 noiembrie 2013 SAR „Moldcargo” SA și SRL „Trans Ager” au încheiat contractul nr.332/2013 de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorului auto prin care s-a asigurat riscul de pierdere sau deteriorare a încărcăturii primite spre transportare cu automobilul cap-tractorul MAN 19.430 cu n/î xxxxx și semiremorca Lamberet n/î xxxxx.(f.d.18, vol.I)

Potrivit p.1.2 din contractul de asigurare, obiectul asigurării îl constituie interesele patrimoniale ale asiguratului, legate de îndeplinirea obligațiilor sale pe contractele de transportare și expediere a încărcăturilor la condițiile și principiile prevăzute de Legea „Cu privire la asigurări”, alte legi și norme legislative ale Republicii Moldova, precum și de „Condițiile de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto”, „Instrucțiunea pentru Asigurat. Instrucțiunea pentru șofer”, care sunt parte integrantă a prezentului contract.

Conform pct.5.1. al contractului de asigurare, părțile au drepturi și obligații conform „Condițiilor de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto” ale asiguratorului.

Semnând contractul de asigurare cu mențiunea că cu Condițiile de asigurare a făcut cunoștință și este de acord, asiguratul SRL „Trans Ager” și-a asumat respectarea obligațiilor prevăzute în contract. (f.d.18,verso, vol. I)

Una din obligațiile asiguratului, stipulată în pct.9.1.1 al Condițiilor speciale de asigurare de răspundere civilă a transportatorilor auto este informarea asiguratorului obligatoriu în scris în decursul a 72 ore, din momentul ce a aflat despre survenirea cazului asigurat. Obligația respectivă corelează cu dreptul asiguratorului stipulată în pct.8.1.2 al Condițiilor de asigurare, potrivit căruia în decursul a 72 ore, din momentul ce va afla despre survenirea cazului asigurat, să înceapă personal cercetarea și să întreprindă măsuri pentru perfectarea tuturor documentelor necesare privind plata la timp a despăgubirii de asigurare către asigurat.

Astfel, în cazul survenirii cazului asigurat asiguratorul și-a rezervat dreptul să cerceteze personal cazul pentru a exclude careva fraude, dar și pentru a asigura dreptul asiguratorului la plata despăgubirii de asigurare în timp util.

Încălcarea de către asigurat a cerinței de informare în 72 ore permite asiguratorului să refuze plata despăgubirii de asigurare.

Totodată, în pct.5.4 al „Condițiilor de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto”, acceptate de asigurat, s-a stipulat că asigurarea de răspundere a transportatorilor auto pentru distrugerea și/sau deteriorarea încărcăturilor, transportate în refrigeratoare-containere nu se extinde asupra cazurilor care au fost provocate în rezultatul utilizării instalațiilor frigorifice, a căror stare tehnică nu corespundea din start cerințelor securității de transportare și păstrare a încărcăturilor; acțiunile premeditate sau neglijența crasă a asiguratului sau a angajaților săi față de respectarea regimului de temperatură necesar la transportarea încărcăturilor.

Ulterior evenimentele au derulat în consecutivitatea care urmează.

La 29 noiembrie 2013 SRL „Trans Ager” în baza contractului de transport nr. 1158 a livrat în Federația Rusă, or.St.Petersburg, în adresa companiei „TopFrame” Ltd struguri în stare proaspătă, 18 500 kg.

La destinație compania „TopFrame” Ltd, conform actului expertizei merceologice nr.1989 827 2013 din 29 noiembrie 2013, a constatat că o parte din marfă este compromisă pe motiv că condițiile de transportare a mărfii nu corespund condițiilor, care ar fi asigurat integritatea mărfii și anume nu a fost respectat regimul de temperatură. Din concluziile „TopFrame” Ltd rezultă că 30,02% din marfă este integră și și-a păstrat calitățile comerciale, iar 69,9% din marfă a pierdut calitățile necesare ca urmare a temperaturii scăzute de -2,7 grade C. (f.d.22, vol.I)

Potrivit actului întocmit de „Thermo Star” din or. St.Peterbug, Federația Rusă și prezentat instanței de judecată de către asigurat, s-a stabilit că lipsa difuzorului de direcționare a fluxului de aer, care ar direcționa aerul condiționat în mâneci, a condus la răcirea neuniformă a spațiului din remorca frigorifică. (f.d 21, vol.I)

Necătând la faptul, că o parte din marfă a fost compromisă din neglijența grasă a transportatorului, care din start nu a ajustat starea tehnică a remorcii frigorifice regimului de temperatură necesar pentru transportarea strugurilor prin neinstalarea difuzorului de direcționare a fluxului de aer, transportatorul, considerând că deteriorarea mărfii constituie caz asigurat, cu încălcarea prevederilor pct.9.1.1 al Condițiilor speciale de asigurare de răspundere civilă a transportatorilor auto, la 10 ianuarie 2014 a informat SAR „Moldcargo” SA despre survenirea presupusului caz asigurat, solicitând compensarea despăgubirilor de asigurare în sumă de 14742 dolari SUA, ce constau din 5 550 dolari costul strugurilor în cantitate de 18500 kg, cheltuieli legate de devamare în Rusia - 2465 dolari, servicii de transport - 4 500 dolari, cheltuieli de parcare a automobilului în Federația Rusă 1 164 dolari, cheltuieli ce țin de constatarea pricinii deteriorării mărfii și alte cheltuieli, în total 1 063 dolari. (f.d.15, vol.I)

SAR „Moldcargo” SA corect a refuzat în satisfacerea pretențiilor și corect a concluzionat instanța de fond că acțiunea SRL „Trans Ager” este neîntemeiată, ori în urma efectuării expertizei de către „Thermo Star” s-a constatat că marfa a fost congelată în urma folosirii incorecte a agregatului „Thermo King” model SMX-II SR și anume nu

au fost instalate mânici pentru circulația aerului, tot odată despre survenirea presupusului caz asigurat asiguratorul în loc de 72 ore a informat asiguratorul peste 13 zile, lipsindu-l de posibilitatea de a cerceta condițiile de survenire a presupusului caz asigurat și care este întinderea prejudiciului real cauzat, ori chiar din actele prezentate de reclamant rezultă că nu toată marfa a fost alterată.

Totodată, Colegiul lărgit, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanței de apel este greșită referitor la admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de către SRL „Trans Ager”.

Conform art. 1301 al Codului civil (redacția până la 01.03.2019) prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asiguratorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

În conformitate cu art. 1316 Cod Civil (redacția până la 01.03.2019) asiguratul este obligat să-l informeze de îndată pe asigurator de producerea evenimentului asigurat.

Prin prisma prevederilor art. 5, alin. (3) al Legii nr. 407 – XVI din data de 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, în asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat și asigurator, drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contract de asigurare. Condițiile asigurărilor benevole (facultative) sunt stabilite de asigurator, în conformitate cu legislația și cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

Conform art. 13, alin. (5) al Legii nr. 407 – XVI din data de 21 decembrie 2006 condițiile de asigurare ale asiguratorului sunt obligatorii pentru asigurat dacă contractul prevede expres aplicarea lor și dacă ele sunt expuse în textul contractului sau pe verso, ori fac parte integrantă a contractului sub formă de anexă. În cazul în care condițiile de asigurare se prezintă în anexe la contractul de asigurare, faptul înmânării anexelor de către asigurator asiguratului se notifică în textul contractului.

Prin condițiile speciale de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto, părțile contractante SAR „Moldcargo” SA și SRL „Trans Ager” au convenit referitor la condițiile de asigurare aplicabile raporturilor contractuale stabilite, acestea având forță juridică obligatorie pentru ambele părți contractante. (f.d. 49-55, vol.I)

SAR „Moldcargo” SA a susținut că SRL „Trans Ager” nu a respectat condițiile speciale prevăzute la pct. 9.1.1 potrivit căruia asiguratul este obligat, în decursul a 72 ore din moment ce a aflat despre survenirea cazului asigurat sau despre acțiuni care pot atrage răspunderea asiguratorului în baza contractului de asigurare, să informeze înscris asiguratorul. Prin urmare, se atestă că în toate cazurile, persoana păgubită este obligată să asigure accesul asiguratorului sau reprezentantului de despăgubiri al acestuia la bunurile avariate prin accident de autovehicul pentru constatarea sau întinderea pagubelor și întocmirea dosarului de daune.

Argumentul SAR „Moldcargo” SA cu privire la nerespectarea de către SRL „Trans Ager” a condițiilor speciale și anume neinformarea în decurs de 72 de ore a asiguratorului despre survenirea cazului asigurat corect a fost apreciat de către instanța

de fond ca fiind întemeiat, ori prin prisma art. 118, alin. (1) al Codului de procedură civilă SRL „Trans Ager” nu a făcut dovada informării asigurătorului despre survenirea cazului asigurat în decurs de 72 de ore.

Clauza de informare în 72 de ore nu este abuzivă, ori rezultă din prevederile instituite și de art. 1316 Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019), care stabilește obligația asiguratului de informare despre survenirea cazului asigurat de îndată ce a aflat.

Clauza de informare în termeni reduși vine să protejeze și interesele asigurătorului de fraude, ori asigurătorul are dreptul să cerceteze cazul pentru a constata dacă constituie caz asigurat și care este întinderea prejudiciului.

În speță, asiguratul a solicitat despăgubire pentru întreaga marfă, deși prin neinformare de îndată nu a asigurat posibilitate asigurătorului să verifice afirmațiile, să cerceteze marfa, ori din comunicarea companiei „TopFrame” Ltd este evident că nu toată marfa a fost compromisă.

De asemenea, corectă este concluzia instanței de fond cu privire la respingerea argumentului SRL „Trans Ager” cu privire la faptul că SAR „Moldcargo” SA nu a făcut dovada înmânării condițiilor speciale de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto, acest argument fiind combătut prin conținutul Poliței de asigurare CMR seria M nr. 322/2013, care indică expres că condițiile speciale de asigurare SAR „Moldcargo” SA sunt parte integrantă a contractului de asigurare, iar administratorul SRL „Trans Ager”, prin semnătura aplicată a confirmat că a făcut cunoștință cu condițiile de asigurare și este de acord. (f.d.18, vol.I)

Prin prisma pct. 5.4 al condițiilor speciale de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto rezultă că nu este acoperită răspunderea survenită în cazul exploatării mijloacelor de transport în stare tehnică deteriorată, inclusiv a refrigeratoarelor la transportarea încărcăturilor, care necesită un regim de temperatură specială la transportare.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 282 din 25 mai 2017 întocmit de Centrului Național de Expertize Judiciare lipsa difuzorului de direcționare a fluxului de aer din vaporizator prin canale speciale (mâneci) în spațiul încăperii semiremorcii frigorifice va condiționa răcirea încărcăturii perisabile la temperaturi mai joase în sectorul amplasat în nemijlocita apropiere de canalul de evacuare a fluxului de aer răcit.

Răcirea uniformă a spațiului încăperii semiremorcii frigorifice încărcată cu marfă perisabilă depinde de echiparea instalației cu mâneci de repartizare a fluxului de aer, de ambalajul utilizat (lăzi cu perforație) și modul de amplasare a încărcăturii (utilizarea paletelor speciale și încărcarea sigură, uniformă, fără trepte a ambalajului), ce permite recirculația fluxului de aer prin golurile formate.

Blocarea recirculației fluxului de aer pe unele sectoare (modul de amplasare și ambalajul fără perforație) va modifica căile de trecere a fluxului de aer și ca urmare răcirea neuniformă a încărcăturii transportată în semiremorca frigorifică. (f.d. 127-138, vol.I)

Concluzii similare sunt specificate și în actul eliberat de „Termo Star” din 29 noiembrie 2013, Sanct -Peterburg, prin care s-a constatat că agregatul „Termo King”, model SMX - IISR, de la semiremorca cu n/î. xxxxx lucrează în toate regimurile. Din

motivul particularităților de construcție a remorcii (amplasarea mânecilor de distribuire a fluxului de aer) a fost încălcată distribuirea fluxului de aer. Marfa se răcește (încălzește) prioritar în partea din față a remorcii. Pentru circulația normală a aerului, urmează a instala difuzorul de direcționare a fluxului de aer din vaporizator spre mâneci. (f.d. 21, vol.I)

De asemenea, prin scrisoarea confirmare din 24 martie 2014, parvenită de la Top FrameSurvey Service s-a constatat necorespunderea condițiilor auto transportării mărfurilor, acelor condiții la care ar fi posibilă respectarea păstrării aspectului comercial al mărfii și anume regimul de temperatură conform p.2.2 din raport a fost totalmente încălcat, în locul regimului de temperatură normativ, conform cerințelor transportării internaționale a acestui tip de marfă 0+1 C, temperatura medie în interiorul fructelor a constituit -2,7C. (f.d.22, vol.I)

Potrivit pct. 45 al Hotărârii Guvernului nr.1279 din 17 noiembrie 2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice ambalarea, transportarea și depozitarea fructelor, legumelor și ciupercilor proaspete, prevede obligația expeditorul și importatorul de a controla echipamentele frigorifice. Transportatorul trebuie să respecte instrucțiunile privind verificarea și funcționarea sistemelor frigorifice.

Punctul 46, alin. (3) al Hotărârii Guvernului nr.1279 din 17 noiembrie 2008 prevede că toate utilajele de transportare trebuie verificate pentru a se stabili controlul temperaturii; unitățile de refrigerare se verifică sistematic în scopul asigurării circulației continue a aerului pentru o furnizare de temperaturi uniformă.

Instanța de recurs apreciază critic argumentul instanței de apel precum că instalarea difuzorului de ghidare a aerului din vaporizator la conductele de aer a purtat un caracter de recomandare în concluziile date și nicidecum o constatare precum că din cauza acestora s-a fi alterat marfa „struguri”, transportată de către SRL „Trans Ager”, ori din materialele dosarului rezultă că marfa a înghețat din cauza că încăperea semiremorcii frigorifice încărcată cu marfă perisabilă nu era răcită uniform, iar prin prisma pct. 46, alin. (3) al Hotărârii Guvernului nr.1279 din 17 noiembrie 2008 această obligație revine transportatorului, în speță SRL „Trans Ager”.

Astfel, s-a constatat că transportatorul a încălcat normativele prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.1279 din 17 noiembrie 2008 și a dat dovadă de neglijență în acțiunile sale, iar argumentul invocat de către SRL „Trans Ager” precum că agregatul frigorific instalat în semiremorcă era funcțional, iar mânecile de aer sunt doar cu titlu de recomandare corect a fost reținut de instanța de fond ca fiind neîntemeiat și este combătut prin materiale dosarului.

În urma celor relatate, se conchide că SRL „Trans Ager” nu a respectat condițiile tehnice care condiționează păstrarea mărfii la o temperatură uniformă, de asemenea nu a respectat nici obligația de informare a SAR „Moldcargo” SA cu privire la survenirea cazului asigurat, iar soluția de respingere a acțiuni corespunde prevederilor legale cu privire la asigurarea facultativă de răspundere civilă.

Ca pretenții subsecvente sunt neîntemeiate și pretențiile cu privire la încasarea penalităților, dobânzilor de întârziere cât și a cheltuielilor de judecată.

În concluzie, instanța de recurs relevă că în cadrul judecării pricinii, instanța de fond a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea

drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților a dreptului la un proces echitabil, garantat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

Astfel, având în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele pricinii, adoptând o hotărâre greșită, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 al Codului de procedură civilă și nu este necesară verificarea suplimentară a anumitor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În baza art. 445, alin. (1), lit. f) al Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni.

Se casează decizia din data de 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și se menține hotărârea din data de 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Ion Druță

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas